

PRESSEMEDDELELSE

Mad og mennesker ”downstairs”: Vidensmiddag på Gammel Estrup med fokus på herregårdenes tjenestefolk

I anledning af den nationale videnskabsfestival Forskningens Døgn byder Dansk Center for Herregårdsforskning indenfor på Gammel Estrup til en vidensmiddag, hvor der serveres retter inspireret af tjenestefolkenes kost, mens der fortælles om tilværelsen ”downstairs” på de danske herregårde omkring år 1900.

Tidligere var bespisningen af de mange ansatte på landets herregårde en stor og krævende opgave. Maden skulle i det daglige helst være solid og nærende. Rugbrød, øllebrød, sild, kål og grød hørte til det ofte temmelig ensformige hverdagsrepertoire, mens f.eks. æbleskiver, suppe og steg hørte særlige lejligheder til.

Ikke mindst ved højtider som jul og høstfest gjaldt det, at mængderne måtte være rigelige. Det var en pinlig affære for køkkenet, hvis maden ikke rakte, og der gik ofte et dårligt ry af de herregårde, hvor kosten var ringe. For at sikre sig, at ingen går sultne fra bordet, har Dansk Center for Herregårdsforskning allieret sig med et erfarent team under ledelse af kokken Nils Petersen, der tilbereder en historisk inspireret menu. Her er de historiske retter fortolket, så de traditionelle ingredienser indgår i nye sammenhænge og byder på spændende smagsoplevelser.

Imellem retterne giver leder af Dansk Center for Herregårdsforskning, Signe Boeskov, et indblik i, hvorledes herregårdenes tjenestefolk blev bispist i den spændende periode omkring år 1900, hvor folkeholdene var store og rummede mange forskellige personer og funktioner. Aftenen vil også byde på fortællinger om, hvordan den daglige forplejning blev tilrettelagt, og hvordan måltiderne spillede en rolle i forhold til at manifestere såvel sammenhold som hierarkiske strukturer internt i husstanden.

DANSK CENTER FOR
HERREGÅRDSFORSKNING

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
dch@gammelestrup.dk
herregaardsforskning.dk

”Hvad vi spiser, og hvordan vi spiser, hænger sammen med vores selvforståelse og vores sociale status – sådan er det i dag og sådan var det også tidligere”, siger Signe Boeskov: ”De fleste ved nok, at der var forskel på maden, der blev serveret for herskabet, og den der blev serveret for tjenestefolkene, men internt blandt tjenestefolkene kunne der være en række yderligere distinktioner – forskel på status blandt tjenestefolkene kunne markeres ved, at nogen fik en bedre og måske mere varieret kost end andre, eller at man spiste på forskellige tidspunkter eller ved forskellige borde. Der er dog også gode eksempler på, hvordan måltidet kunne være med til at samle hele herregården og alle dens mennesker, når man markerede højtiderne eller årets store begivenheder som f.eks. høsten.”

Vidensmiddagen finder sted i Fruerstuen på Gammel Estrup den 28. april som en del af videnskabsfestivalen Forskningens Døgn, som også har støttet arrangementet.

Fakta

- Tid: Den 28. april 2022, kl. 17.30-20.30
- Sted: Fruerstuen på Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Randersvej 2, 8963 Auning.
- Pris: 485 kr. inkl. mad, øl/soft og foredrag.
- Tilmelding: Nødvendig senest 12. april på T 8648 3001 eller dch@gammelestrup.dk. Information om betaling oplyses ved tilmelding.

Den 28. april inviterer Dansk Center for herregårdsforskning til vidensmiddag med historisk mad og beretninger fra tjenestefolkenes verden. Foto: Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum.

Kok Nils Petersen tilbereder en del af aftenens retter på det store brændekomfur i Herregårdskøkkenet. Foto: Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum.

Fakta om Dansk Center for Herregårdsforskning

- Dansk Center for Herregårdsforskning er et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Nationalmuseet, Arkitektskolen Aarhus og Gammel Estrup.
- Centeret blev oprettet i 2004 og arbejder for at koordinere og styrke forskningen inden for herregårdskultur.
- Centerets drift, forskningsprojekter og øvrige aktiviteter støttes af en lang række fonde og sponsorer.
- Centerets målsætning er at bidrage med samfundsrelevant forskning i og formidling af de danske herregårdes kulturhistorie.
- Centeret ønsker gennem bogudgivelser, konferencer og hjemmeside at synliggøre herregårdene og deres rolle for derigennem at bidrage til en nuancering af opfattelsen af de danske herregårde.
- www.herregaardsforskning.dk